

REDACTIUNEA,Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se restituie. **INSERATE:** se pot insera în administrațiunea Brașov și în următoarele BIROURI de ANUNȚURI: în Viena la M. Dukas Nachf., Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. — În Budapesta la Ekstein Bernát, Julius Leopold, Blockner I. Prețul inserțiilor: o serie garandată pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif și învală. **RECLAME** pe pag. 8-a.

GAZETA TRANSILVÂNIEI**ANUL LXXIII**

Telefon Nr. 226

ZIARUL APARE ÎN

fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 C. pe 6 luni 12 C. pe trei luni 6 C. Nrii de Duminecă: 4 C. pe an
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10. Nrii de Duminecă 8 fr. 1 an.
Se prenumără la toate oficiile postale din lăuntrul și dinafară și la domniile colectori.
— Abonamente pentru BRAȘOV: ADMINISTRAȚIUNEA ÎN PIAȚA-MARE Târgul Inului Nr. 90. etagiul I. pe an 20 C. pe șase luni — 10 Cor pe trei 1.5 Cor.

Nr. 77.

Brașov, Miercuri 7 (20) Aprilie.

1910.

Supremația „agitatorilor daco-români“.

În ziarele săsești din Brașov și Sibiu, în nrii de Duminecă, s-a publicat următoarea depeșă, espedată de biroul de corespondență din Budapesta:

„Se vorbește, că în chestia dreptului de vot este în prospect sigur un compromis între Khuen și Tisza nu mai stă pe baza rezoluției lui Ioan Baross. Grija lui principală este a nu se da drept de vot acelor masse inculte din Ardeal, prin cari s-ar întemeia supremația „agitatorilor daco-români“ în Ardeal.“

Va să zică: „compromis“ și „supremația agitatorilor!“ Aceste două lucruri cu totul deosebite, aci să poțivisc de minune și aruncă o vie lumină asupra machinațiilor lui Tisza împotriva votului universal.

Dela început Tisza a declarat, că nu e pentru votul universal, egal și secret, ci este numai pentru *lărgirea* dreptului de vot, până la o margine precară. Care să fie această margine, n-a indicat-o decât indirect, zicând, că lărgirea dreptului de vot să se facă așa, ca prin ea să nu se periclitaze supremația elementului maghiar și să rămână decizivă în valurile electorale pătura inteligentă a alegătorilor. Aceste erau argumentele lui Tisza, pentru a nu se da votul universal decât cu restricțiuni.

După ce însă în timpul din urmă a văzut, că „argumentele“ lui sunt demascate, după ce li s-a spus pe față, că el sub „inteligentă“ ascunde clasa sa, clasa oligarhică, ale cărei drepturi voiește să le asigure și pe mai departe în noua lege, recurge acum la o nouă apucătură. Tisza s-a convins că chiar inteligența maghiară, de care s-a îndrăgit atât de mult, pretinde votul universal pe baze

largi. Astfel, văzând că argumentul său cu scutirea drepturilor inteligenței nu mai prinde, s-a decis a face un pas mai departe, a vâri în luptă un element, care s-a dovedit deatâtea ori în trecut a fi o armă de bun folos. Acesta e așa numitul „daco-românism“.

Da, voi Maghiarilor, să vă feriți de votul universal pe baze largi, căci acesta înseamnă întemeierea în Ardeal a împărăției daco-române.

În familia Tisza însă, și după ea și la alți politicieni maghiari există obiceiul, ca în anumite cazuri să purceadă pe cai piezișe, pentru ajungerea unui scop. Așa face Tisza István acum. N-a pomenit în nici un discurs al său despre daco-românism în legătură cu sufragiul universal, dar a iospirat pe altul cineva ca să aducă pe tapet chestia. De astă dată cel inspirat este biroul de corespondență, care în legătură cu „compromisul“ dintre Khuen și Tisza, dă espreșie temerii de gogorița daco-românismului. Publicul maghiar e pus astfel pe gânduri. — așa combinează contele reacționar, iar în sus, în cercurile guvernului, și dacă trebuie, chiar la curte, această gogoriță e o armă bună pentru combaterea sufragiului universal. Pe ori ce cai, cu ori ce mijloace perverse, numai să se ajungă scopul! Aceasta e cea mai nouă apucătură a lui Tisza și a soților săi de principii. Ea ne arată, de ce apucături detestabile se folosesc acești cavaleri ai întunerecului medieval la ajungerea „compromisului“ cu Khuen, în punctul sufragiului universal.

Dar credem, că Tisza nu-și va ajunge scopul nici cu aceasta. Nu va fi mai norocos, ca cu „inteligentă“ sa demascată.

De altcum chestia însăși a daco-românismului e nenorocită, este azi un anachronism demodat. Pe vremuri prindea și se făcea mare târboiu cu

ea. Timpul însă a dovedit, că daco-românismul, sinonim cu panromânismul și cu ireidenta română, a fost o pură invenție a politicianilor maghiari, à la Tisza, care în realitate n-a existat nici când la Români din Ardeal.

Astfel e degeaba silința lui Tisza de a relăvia o idee, moartă din naștere, dar am ținut să remarcăm faptul, ca un moment caracteristic din lupta acelor desperados politici, cari să nizească din răspuțeri a opri cursul vremilor.

Din camera română. În ședința de Luni a camerei ministrul domeniilor Al. Constantinescu a depus proiectul de lege pentru punerea în valoare a terenurilor inundabile ale Statului. Din interesanta expunere de motive a acestui important proiect rezultă, că statul român posedă aproximativ 750.000 hectare de pământ numai în zona de inundație a Dunărei, iar particularii posedă în același regiune aproximativ 180.000 hectare. Prin indiguire s-ar putea feri pământurile aceste de inundație și s-ar putea obține venituri mult mai mari decât cheltuielile ce vor fi necesare a se face pentru îmbunătățirea lor.

Campania electorală.**Candidați sași.**

Comitetul cercual săsesc din Țara-Bârsei a decis, ca să primească sfatul dat de comitetul central săsesc din Sibiu și astfel să recomande pentru cercurile electorale din comitatul Brașovului numai candidați de aceia, cari vor fi aplicați a intra în partidul guvernamental al muncii.

Pentru efectuarea candidărilor s-a ținut Duminecă, în 17 l. c. o adunare de alegători în Hărman. Adunarea a primit decizia comitetului cercual pentru intrarea deputaților sași în partidul muncii și a fixat următoarele candidări: în cercul Ghimbavului Dr. Schmidt, în cercul Hăr-

manului Wilhelm Kopony, în cercul prim al Brașovului Traugott Kopony, iar în cercul al doilea al orașului, conform învoielii dintre Maghiari și Sași, candidază pe fostul secretar de stat Iosif Szerényi, fără partid.

În legătură cu aceasta amintim, că la adunare au luat parte la vre-o 300 de alegători sași, din toate cercurile electorale ale comitatului Brașov și candidații amintiți mai sus. Toți trei foști deputați și-au ținut darea de samă și discursurile de program.

În comitatul Făgărașului.

Din cele două cercuri electorale ale comitatului Făgăraș aflăm știri îmbucurătoare cu privire la lupta electorală-națională.

Inteligența română e convocată pe Luni, în 25 Aprilie c. la 11 oare a. m. la hotelul »Pariz« din Făgăraș spre a se constătui asupra mijloacelor și măsurilor ce au să se ia pentru izbândă în lupta electorală în cercurile Făgăraș și Arpăș E de dorit ca inteligența de pe Țara-Oltului să ia parte în număr, cât se poate de mare la această constătuire.

Din Făgăraș primim știrea, că candidații naționali sunt siguri în ambele cercuri electorale.

Săptămâna trecută d-l Dr. Nicolae Șerban, candidatul cercului Făgăraș, a vizitat cercul Branului, unde a fost primit foarte călduros din partea preoțimii, și preste tot din partea alegătorilor. Spe-ăm și credem, că vrednicii alegători ai acestui cerc, se vor grupa cu toții, unul ca unul, pe lângă candidatul național al cercului.

A doua zi de Paști, candidații Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Nic. Șerban, însoțiți de mai mulți deputați și alți fruntași, își încep turneurile electorale în amândouă cercurile, ținându-și prin comune dările de samă și discursurile de program. Turneul va dura cam 4 zile, în

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«**Lipsca.**

Orașele germane cresc cu o repeziune, care pare că ar vrea să sfideze pe aceia a orașelor americane. N'ai timp să te reculegi de fumul, zgomotul și mișcarea unuia și ai și dat peste altul: dela Jena la Halle un ceas cu trenul și Halle are aproape două sute de mii de locuitori. Dela Halle la Lipsca un ceas; Lipsca are o jumătate de milion. Dresda e numai la două ceasuri de Lipsca și are mai mult de o jumătate de milion, la un ceas de Dresda e Chemnitz cu 250 de mii — și așa mai departe. E lăcomia de viață a unui popor, care după o muncă încordată a ajuns să guste din cele mai mari binefaceri ale civilizației. În orașe, în toate orașele, sunt locuri de joc pentru copii, squaruri și grădinițe, în care se adună sute de flințe mititeie, mișunând ca un adevărat furnicar de fețe îmbujorate, de rochițe roșii, albastre, vârgate — un spectacol, care nu se mai întâlnește nicăiri în nici o țară de pe continent.

Și ce încredere în puterea și în viitorul lui la acest popor domol și până mai ieri alaltăieri sărac, într-o țară ingrată și

săracă. El are năzuința de a imprima operelor lui pecetea vecinicii. Lipsca s'a hotărât să ridice la marginea ei un monument în amintirea luptei dintre Napoleon și aliați în 1813: monumentul luptei popoarelor. Va fi cel mai mare monument de pe continent. În mijlocul câmpiei vezi ridicându-se uriașă masă de granit cioplit, înconjurată încă de schelăria de lemn, care pare a o învălui ca o rețea imensă. Figuri alegorice sunt sculptate în granit, în proporții colosale, totul își evocă fără voce în minte sfincșii și piramidele Egiptenilor și năzuința acestora de a birui timpul și pustia.

Între monument și între centrul orașului se va deschide un uriaș bulevard drept și larg, care va fi unul dintre cele mai mari și mai frumoase bulevarde cunoscute. Va trebui să fie. Pentru construirea gărei celei noi, care va centraliza serviciile celor șase-șapte gări mărunte, s'au făcut exproprieri în valoare de milioane. Ea va fi cea mai mare și mai modernă gară a continentului.

Dintr'un oraș de negustori, dintr'un oraș care a fost veacuri de-a rândul numai bălcicul Orientului și răspântia drumurilor Europei centrale, a răsărit prin voința acestui popor energie și stăruitor, un admirabil oraș modern, care se poate com-

para cu ori care dintre marile capitale. Sunt strade largi de un efect monumental surprinzător și sunt piețe și alea, mărginite de palate și edificii de o rară măreție lăta de pildă primăria nouă, admirabil edificiu în stilul renașterii germane, care domină cu turnul ei masiv, nu numai piața, dar întreg orașul. În imediată vecinătate Curtea de casație a Imperiului, de o puritate de linii în adevăr clasică Mai departe muzeul Grassi, nu mai puțin o clădire de o distinsă frumusețe, care cuprinde una din cele mai bogate colecțiuni etnografice cunoscute.

O superioară armonie arhitectonică înfățișează piața August, de jur împrejurul căreia se înalță teatrul nou, universitatea — după Berlin cea mai mare din Germania — și muzeul de sculptură și pictură. Ce sacrificii imense a făcut acest oraș de librari-milionari, pentru a face și din orașul lor un adevărat oraș de artă. Și în adevăr muzeul cuprinde opere remarcabile. Se vede însă lipsa de trecut și de tradiții, pe care nu le poți întâlni decât în vechile capitale și în orașele cu aristocrație istorică. Arta veche, arta renașterii nu e de loc, ori foarte slab reprezentată. În schimb sunt opere de-ale măștrilor moderni, cu care s'ar putea mândri ori și care dintre vechile orașe de artă.

Acı e vestitul Beethoven a lui Max Klinger, la care sculptorul a lucrat șeai-sprezece ani și care a fost plătit cu un milion și jumătate de mărci.

Se zice, că are lipsuri, este însă ori și cum un unicum al artei sculpturale, o operă care te face să te gândești la cea mai strălucită epocă din istoria Atenei vechi. E o statuă polichromă, în care sunt reprezentate toate materialele, ce au fost vreodată întrebuințate în arta sculpturală. Beethoven însuși e cioplit în marmoră grecească de un alb imaculat, el e gol până la brâu, e modelat în forme dulci, însă barbătești; genunchii îi sunt acoperiți de o hlamidă cioplită în onix de Tyrol, vârgat roșu-cărămiziu-galben, de o aleasă frumusețe. Marele artist stă pe un tron, turnat în bronz, el însuși e o operă de artă, împodobit cu baso-reliefuri, discret conturate, care simbolizază izvoarele de inspirație ale lui Beethoven. Răzămătoarele tronului sunt aurite. Partea de d-asupra a spătarului e împodobită cu capete de ingeri, sculptate în fildes; între aceste capete o bandă decorativă ca un mozaic, bătut în opale și jasp. La picioarele lui Beethoven un vultur, cioplit în marmoră neagră de Pirenei, privește spre artist cu ochii lui scânteitori, din cel mai pur chilbar. Tot grupul stă pe un soclu

fiecare cerc. Despre ziua și ora sosirii candidaților prin comune, alegătorii vor fi avizați de cu vreme.

În cercul Arpașului, d-l Valda nu are până acum contracandidat. Să zvonește, că fostul primpretor Urdea ar acemi pe oameni chiar și cu bani, pentru cine? nu se știe sigur, — ceea-ce abia ne vine a crede, ca un fecior de preot să se dimită la astfel de acte.

În ori ce caz însă Oltenii din ambele cercuri trebuie să bage bine de seamă ce fac, să nu se deosească eventual pentru un »blid de linte«, ci să-și păstreze nepătată onoarea națională!

Consiliul de miniștri. Duminecă și ieri miniștrii au ținut consfătuiri în palatul prim-ministrului. Pe lângă afaceri curente miniștrii s-au ocupat îndeosebi cu afaceri electorale. Unele ziare sunt informate, că lista candidaților guvernului e definitiv stabilită. Partidul muncii va pune candidați în 370 cercuri.

Contele Khuen va pleca Mercuri la Budapesta, pentru a lua parte la conziliul comun de miniștri.

Roosevelt în Ungaria.

După primirea frumoasă ce i s'a făcut expresedintelui Statelor-Unite în capitala Austriei de către Maj. Sa, de autorități și de populațiunea vieneză, Roosevelt a luat Duminecă dim. trenul spre Budapesta. În gara din Pojun a fost salutat în mod călduros de către reprezentanții orașului. După un scurt popaz a plecat la moșia lui Apponyi din Eberkard, de unde s'a reîntors cu trenul de seară la Budapesta.

În gara din Budapesta a fost salutat de primarul *Barczy* în numele capitalei, ca un prieten al poporului maghiar. În răspunsul său de mulțămintă expresedintele *Roosevelt* a spus între altele, că Americanul e dator să se intereseze de dezvoltarea acelei țări, pe care urmașii lui Arpad au transformat-o într-un stat civilizat. Publicul, care — deși ploaia — s'a adunat în număr mare în fața gării și de-alungul străzilor, a întâmpinat pe Roosevelt cu vii aclamațiuni. Ajuns la hotel, expresedintele a trebuit să iasă din nou pe balcon, pentru a se arăta mulțimei, care îl aclama necontenit.

Eri dimineață Roosevelt a primit pe conzilierul de secție din ministerul agriculturii, *Németh*, care l-a invitat să facă o vizită stabilimentelor agronomice ale statului din *Mezőhegyes*. La orele 11 a. m. Roosevelt a depus cărțile de vizită la palatul arhiducelui *Iosif* și la palatul prim-ministrului *Khuen*. La amiază a asistat la ședința conferenței interparlamentare a grupului ungar. Aici a fost salutat de *Apponyi*, care i-a predat o adresă splendidă, în care Roosevelt este preamărit ca un flu mare al Americii de-Nord, ca apostol

al nizuințelor de pace și ca un promovator nobil al păcii pe pământul Ungariei, stropit cu sângele luptelor pentru libertate și constituție. Te salutăm — încheie adresa — cu însuflețire ca pe prietinel nostru, iar mulțumita noastră o potentează reamintirea ospitalității, de care a fost făcut părtaș grupul nostru interparlamentar în 1904 la St. Louis.

La oarele 12^{1/2} Roosevelt a luat dejunul la arhiducele *Iosif*. După amiază a vizitat muzeul și insula *Margareta*. Seara la 6 a primit în audiență pe reprezentanții coloniei americane, iar la 8 a luat parte la dineul dat în onoarea lui de prim-ministrul *Khuen*.

Noul episcop.

— Voci de presă despre confirmare. —

Mai dăm azi câte-va păreri de ale pressei noastre asupra aprobării alegerii noului episcop al Caransebeșului *Dr. M. E. Cristea*.

Biserica și Școala.

Foaia diecezană din Arad scrie următoarele:

În sfârșit, după o lungă zbuiciumare de aproape doi ani, în care au fost răpuși aleșii bisericii din dieceza Caransebeșului și s-au răscolit toate patimile, a urmat confirmarea alegerii a treia de episcop în persoana *P. C. Sale* părintelui *Dr. Miron Cristea*. Părintele *Cristea* merge între condițiuni personale prielnice la Caransebeș, pentru că este neatins de urgia locală ce a dominat până acum Caransebeșul, depinde dar dela înțelepciunea dânsului, ca să reînnoiască Caransebeșul. Și dorim din inimă aceste succese.

Vitorul.

»Vitorul« din București dedică noului prelat următoarele rânduri:

Spre bucuria tuturor avem astăzi în fruntea acestei mult încercate diecese un bărbat cult, luminat și cu multă iubire față de neam și biserică.

Nădăjdum, că părintele *Cristea* va ști să împace spiritele învrăjbite, a căror ceartă a adus, după moartea marelui episcop *Nicolae Popea*, atât rău întregii biserici ortodoxe române din Ungaria. Aleș de aceiași Români, cari cu durere au văzut lipsa de respect a streinilor față de legile bisericii românești, confirmarea părintelui *Cristea* este în același timp o satisfacție pentru jicnirea adusă prestigiului acestei biserici. Astăzi biserica românească din Banatul *Timișan* are în fruntea ei pe unul din cei mai învățați arhierii români din Ungaria.

Dimineața.

»Dimineața« are în fruntea n-rului de Duminecă portretul bine reușit al noului episcop însoțit de un articol, scris de d-l *I. Rusu Abrudeanu*.

D-l *Rusu* face istoricul alegerilor din urmă dela Caransebeș, scoțând în relief reavoința și dușmănia fostului ministru

de marmoră întunecată, vărgată negru și roșu-închis, care se armonizează minunat cu bronzul tronului, negrul vulturului și culoarea hlamidei de onix.

Galeria de tablouri cuprinde opere ale celor mai buni reprezentanți ai picturii germane din secolul al XIX: *Franz von Leinbach*, *Arnold Böcklin*, *Lietermann*, *Hans Thoma*, *Greiner*. O adâncă impresie face tabloul lui *Böcklin*: *Insula Morților*. Pereți înalți de stâncă sumbră se înalță din apa întunecată a unei mări potolite. Ei mărginesc ca zidurile unei ruini un fel de intrare în insulă. Chiparoși negri ca undele mării și înalți cât stâncă, strejuesc această intrare. Tot tabloul respiră o liniște mortuară, o pace de criptă. Și în această liniște și pace se debarcă la intrarea insulei o barcă, din care se desprinde tăptura în giulgiu alb a unui suflet. Tabloul acesta te urmărește ca o viziune. Tot așa de impresionant e *Odisseu și Sirenele* a lui *Greiner*. Văslășii corăbiei lui *Odisseu* trag din răspuții pentru a scăpa de ispită. *Odisseu* însuși geme legat de catart, în timp ce *Sirenele* pe mal ispitesc cu grația formelor voluptuoase, în-cununându-se cu ghirlande de maci de câmp, aprinși ca focul. Portretele lui *Leinbach*, un *Napoleon de Delaroche* sunt de

o frumsețe, pe care ori și cine ar trebui s-o cunoască.

Aici ar trebui să-și petreacă orele libere cei vr-o douăzeci de studenți români ai Academiei de comerț și universității din *Lipsca*, nu în cafenele, cabarete și localuri de petrecere. *Lipsca* petrece într-adevăr foarte mult și nu numai *Lipsca* dar întreaga *Germanie*. E foarte semnificativ acest gust de a se desfăta, care coincide cu apogeul celei mai sănătoase dezvoltări. E de altfel un fenomen cunoscut în istoria lumii: *Grecia* celei mai mari bogății și celei mai desăvârșite arte, *Roma* celei mai mari puteri, *Franta* celei mai strălucite culturi, s-au bucurat de altfel pe drept, și de cea mai mare desfătăre. *Germania* a ajuns și ea pe această treaptă a dezvoltării ei: se petrece în teatre, în varietouri, în localuri de noapte, baluri publice, circuri, cafenele-concerte, serbări populare... e o furie de petrecere, izvorâtă din furia de viață a unui popor, care însă și-a făcut și-și face încă în cel mai înalt grad datoră.

Jena, Aprilie 1910.

G. Ionescu-Sișești.

Apponyi față de biserica noastră ortodoxă și față de neamul nostru. Apoi încheie astfel:

„Confirmarea e menită să provoace o vădită bucurie și liniște în sufletele îngrijorate ale fraților noștri de peste Carpați.

Date fiind speranțele întemeiate pe cari Români de dincolo le pun în calitățile superioare ale noului episcop de Caransebeș, care pe lângă o vastă cultură, întruște și un nespus dor de muncă, confirmarea sa din partea bătrânului împărat *Francisc Iosif* era așteptată cu ardoarea unui eveniment politic de o deosebită importanță.

În ce privește atitudinea guvernului unguresc, deși tardivă, ea este dreaptă — lucru ce se întâmplă atât de rar din partea vecinilor noștri — și în același timp plină de tact politic.

Noi, Români din regat suntem veseli de a constata această fericită schimbare în atitudinea guvernelor ungurești, cu atât mai mult cu cât ea nu poate să contribuie decât la îndulcirea raporturilor prea mult învrăjbite dintre Români și Unguri.

La chestia foștilor bursieri.

— Răsunet. —

De ani de zile se ventilează prin ziarele noastre o idee de extremă importanță.

Și e îmbucurător faptul, că sentimentele, cari i-au dat acestei idei naștere par a se concretiza tot mai mult în mintea și în inima generațiunii actuale.

E vorba de apelul unor foști stipendiști, reîmprospătat nu de mult și în coloanele ziarelor noastre.

Câțiva cărturari din *Lugoj* în ajutorul Crăciunului îndemnau pe foștii stipendiști ajunși azi la o stare materială mai mulțumitoare, să contribuie cu ceva din câștigul lor la încheierea unei acțiuni de a sprijini tineri de-ai noștri dornici și vrednici de a-și completa studiile mai înalte în străinătate.

Organul oficios al Asociațiunii »Transilvania« în ultimul număr confirmă acum știrea vestitoare de bucurie, că în urma amintitului apel — d-l *Andrei Barseanu* vice-presidentul Asociațiunii și membru al Academiei Române a reînnoiat Asociațiunii 2400 coroane, iar d-l *Andrei Cosma* director de bancă, urmând laudabilul exemplu dat de d-l *A. Barseanu* a reînnoiat tot Asociațiunii 830 coroane — sumele, pe cari d-nile lor le primiseră cu zeci de ani mai înainte ca stipendii dela Asociațiune.

Afară de aceste generoase reînnoieri de stipendii — la apelul *Lugojenilor* au sosit la adresa d-lui *Dr. George Dobrin* avocat în *Lugoj* sume frumoase și declarațiuni serioase dela mai mulți foști stipendiști, prin cari prezentatorii lor generoși se obligă a contribui ani de-aran-dul cu sume însemnate în scopul ajutorării tinerilor dornici de a cerceta focularele de cultură ale luminatului Apus.

Glasul *Lugojenilor* a aflat deci răsunet în inimile foștilor stipendiști!

Reîmprospătat în inimile cărturarilor noștri, primul act al acestui nobil avânt s'a plămădit, s'a efectuat!

Și credem tare, că și cei mulți vor urma acestui îndemn nobil!

Concretizarea acțiunii atinse pre-tinde însă dela toți foștii stipendiști, să răspundă la chemarea ce li s'a trimis în ajutorul Crăciunului dela *Lugoj*. Numai așa vom ajunge să serbăm învierea ideii răsărite acum 15 ani!

Dela toți foștii stipendiști atărnă, ca stăruințele concretizate în *Lugoj* pentru a desăvârși opera începută, să nu se desmițască!

Iată teren de fapte umane și ingenioase, — vast teren de muncă bine-cuvântată!

Ar fi păcat ca apelul pornit dela unii fruntași din *Lugoj* să se stingă la începutul începutului!

»În viața noastră publică pe toate terenele se resimte în mare măsură lipsa oamenilor cu vederi largi, cu concepțiuni înalte...«

Cât adevăr transpiră din aceste cuvinte ale amintitului apel.

În șirul aspirațiunilor și tendințelor noastre actuale — importanța adevăratei culturi nefalsificate — a devenit chestie de viață!

»Drapelul«

Gr.

Cronica externă.

Relațiile ruso-turce. La banchetul oferit Duminecă în Petersburg în onoarea lui *Hilmi-pașa* de ziarul »*Nowoie Wremia*«, răspunzând urărilor de bună venire ce i-s-au adresat, ambasadorul Turciei a zis că știe, că cuvintele călduroase ce s-au rostit se adresează Turciei constituționale, ale căror mulțumiri le exprimă. Rusia și Turcia sunt unile prin aceeași mișcare de libertate, dreptate și egalitate, deviza ambelor țări. *Hilmi-pașa* a invitat apoi pe publiciștii din Rusia și Turcia să arate maselor poporului că interesele celor două țări sunt identice și tind la favorizarea unei baze de stimă reciprocă atât din punct de vedere moral, cât și din punct de vedere material. Ambasadorul Turciei a exprimat convingerea, că amicitia dintre Rusia și Turcia va fi durabilă și a asigurat, că va face totul spre a contribui la aceasta.

Revoluția din Albania. Din Salonic se anunță, că știrile cu privire la pacificarea regiunii Kosovo sunt premature. După rapoarte sosite din cartierul general, *Arnăuții* din *Djakova* se agită. S-au adunat în grupe la o distanță de 2 oare de oraș. S-a hotărât a se trimite trupe acolo. Nu se cunoaște pricina acestei adunări a *Arnăuților*.

Liniștea n-a fost turburată la *Priștina* și *Ipek*. Spiritele însă sunt iritate și *Arnăuții* din *Ghilan* sunt agitați. Perderile totale ale *Arnăuților* sunt 230 morți și 60 răniți.

Turburările din China au luat peste noapte o întindere amenințătoare, care face iminentă intervenirea puterilor mari interesate în ținuturile acestui imperiu. După telegrame din *Hon-Kou* au fost incendiate toate edificiile acestui oraș, aparținătoare străinilor. Trupele chineze privesc la acest spectacol, fără a interveni. Din cauza aceasta misiunile din întreaga provincie au fost evacuate, fiind temeri că va izbucni revoluția generală. După o altă știre telegrafică orașul *Tschangschu* stă în flacără. Guvernorul a fost ucis iar misiunile au fost devastate.

ȘTIRI.

— 6 Aprilie v.

Rugăm pe colaboratorii noștri externi cari ne-au pus în vedere lucrări pentru numărul de Paști al »*Gazetei*«, sau cari au de gând să colaboreze la acest număr, să binevoiască a ne trimite contribuțiile lor pentru acest număr, cel târziu până Luna viitoare, 25 Aprilie st. n.

O nobilă binefăcătoare. Din *Caranăuți* ni se anunță, că *Vineri* a început din viață în *Vatra Dornei* (*Bucovina*) în etate de 78 ani văduva-proteasă *Maria Constantinovici* n. *Procopovici*, văduva după protopresbiterul *Mihai Constantinovici*, paroh în *Dorna*, răposat în anul 1876. Întreaga ei avere în sumă de mai multe zeci de mii de coroane a testat-o Societății pentru cultura și literatura poporului român din *Bucovina*. La înmormântarea, care a avut loc ieri societatea culturală a fraților noștri *Bucovinieni* a fost reprezentată prin președintele *D. cav. de Bejan* și mai mulți membri ai comitetului societății.

Odihnească în pace nobila mecenată. Prin fapta ei frumoasă de funca și-a ridicat în sufletul neamului românesc din *Bucovina* și de pretutindeni un monument nesperitor.

Primele rândunele, dragălașele prevestitoare ale primăverii, s-au ivit în *Brașov* în zorile dimineții de Duminecă, salutând cu ciripitul lor plăcut pe locuitorii orașului nostru.

O sinucidere duptă. Duminecă noaptea au fost găsite pe șinele trenului din apropierea gării *Brașov*, trupurile mutilate ale servitoarelor-surori *Kata* și *Barbala Kerekes*, cari erau angajate în serviciul fabricantului de țurte *Csalner*. Dintr-o scrisoare, în care își i-au rămas bun de la părinții lor, se vede că sinucigașele și-au căutat moartea aruncându-se înaintea trenului de seară. Cauzele sinuciderii nu se cunosc.

Pustirea unei comune prin foc. Comuna săcutescă *Felsősfalva* din comita-

ul Odorheului, a căzut pradă Sâmbătă unui incendiu. În timp de 3 ore flăcările au mistuit partea cea mai mare a comunei, aducând la sapă de lemn 182 familii. Mizeria este mare, căci nenorocitele familii și-au pierdut tot avutul lor.

Mișcarea anticatolică în România. După ce trecută s-a ținut la Metropia din București un *Te-Deum* oficiat de Metropolitul-Primat cu mare asistență pentru felearea Tărei și a credinței ortodoxe în contra uneltirilor vrășmașilor bisericei ortodoxe române. La serviciul divin au asistat Metropolitul Moldovei și Sucevei, episcopul Conoș Arămescu Donici al Hușilor, arhierii Sofronie Craioveanu, Teodosie Ploșteanu și numeroși reprezentanți ai înaltului Cler. De asemenea au participat și doamnele din elita Capitalei, cari au semnat cunoscutul protest în contra atacurilor catolicului Baud. La sfârșitul slujbei Metropolitul Primat a rostit o rugă pentru sănătatea Regelui și a Familiei regale și pentru ocrotirea bisericei și a țării. După aceea înaltul Ierarch a ținut o frumoasă predică ocazională. După terminarea solemnității a avut loc la palatul metropolitan o recepțiune.

În aceiași zi s-au intrunit preoții ortodoxi din București, votând o moțiune, în care se cere expulzarea catolicului Baud și a preotului Bălan, cari s-au făcut înnovați de grave uneltiri în contra bisericei ortodoxe.

Asfaltarea și pavarea orașului Brașov se va începe luni în 25 l. c. și anume în Strada Porții de la vila Kertsch până la capătul Străzii Mihail Weiss, apoi în str. Mihail Weiss.

Rămășițele unui balon sfărâmat. Rămășițele balonului „Delitsch” care s-a înălțat Duminecă la Bitterfeld, au fost găsite lângă Reichensachsen. Balonul a fost lovit de trăsnet în timpul unei furtuni. Cei patru aeronauți, ce-l conduceau, și-au găsit moartea.

Ploaie torențială la Londra. Din cauza unei ploii torențiale, ce a căzut Duminecă, numeroase străzi din Londra sunt inundate. Circulațiunea tramvaielor a fost întreruptă în mai multe părți. Sunt numeroși răniți. Trăsnetul a căzut în mai multe localități din provincie. Furtuna a pricinuit mari pagube. La Marlborough un cioban a fost lovit de trăsnet.

Un concurs de aviație în București. În ultima săptămână a lunii Mai, — scrie „Seara” — vom avea în capitală două însemnate evenimente sportive și anume curse de automobil și un curs de aviațiune. Cursele de automobil se repetă pentru a doua oară, pe o distanță mai mare, în țară la noi, iar concursul de aviațiune se ține pentru întâia oară. Fără îndoială, că interes deosebit va reprezenta mai ales concursul de aviațiune, întru cât în ultimul timp aviațiunea a ajuns la o dezvoltare care a pus în umire omenirea în trează. S-a lucrat în această direcțiune pretutindenea și popoarele s-au întrecut cari de cari să contribuiească pe o măsură mai însemnată la rezolvarea problemei curcării aerului, rezolvare privită cu atâta neîncredere până mai ieri.

Țara noastră, în marginea puterii ei, se încearcă și ea să contribuiească la gloria universală a curcării aerului; căci avem și noi aviatorii noștri naționali, știm că toții de planurile d-lor inginer Vlaicu, locotenent Goliescu și Th. Brumărescu. E drept, că nici unul dintre ei nu și-a pus planurile în practică; dar nu e mai puțin adevărat, că experiențele făcute cu aparatele în miniatură, au dat rezultate bune și că, în urma acestor rezultate, s-au și început lucrările pentru construirea aparatelor în mare. D-l locotenent Goliescu, ajutat de guvernul român, își construiește aparatul la Paris; d-l Th. Vlaicu, cu același ajutor e pe cale de a-și vedea aparatul construit în atelierul arsenalului și amândoi nădăduesc ca la sfârșitul lui Mai să poată participa la concursul de aviațiune, ce se va ține în București. Le-o dorim și noi din toată inima.

Regina-mamă a Portugaliei nebună. Din Lisabona se anunță, că regina-mamă Maria Pia, bunica actualului rege Manuel a nebulit. De când a fost asasinat fiul ei regele Carlos și principele moștenitor, nepotul ei, regina Pia a fost cuprinsă de o melancolie; totuși eșia la plimbare în trăsură. Acum ea vorbește într-una cu regele Carlos și cu nepotul ei, pe cari, în nebunia ei, îi vede lângă dânsa, și dacă viziunile nu-i răspund, regina e cuprinsă de furie.

Conspirație pentru eliberarea lui Abdul-Hamid. Poliția din Salonic a descoperit urmele unei conspirații, ce avea de

scop să elibereze pe ex-sultanul Abdul-Hamid. Doi indivizi suspecți au fost arestați. S-au găsit asupra lor scrisori complotătoare. După cum se afirmă, arestații au mărturisit că au fost cumpărați cu bani să elibereze pe ex-sultanul Turciei. Garda din jurul închisoarei a fost dublată.

Aviz! Un pian bine conservat și alte mobile din cauza strămutării sunt de vânzare. A se adresa la administrație.

Din păcatele unei Dieceze românești.

— Aprilie 1910.

II.

Iată câteva din aceste păcate:

Înainte de asta cu 7—8 ani absolvând din părțile ardeleno 2 clerici deodată cursurile teologice, unul cleric de model în toate privințele, care în decursul celor 4 ani de teologie n'a absentat nici baremi o singură oră de prelegere, fu numai decât ordinar în preot și dispus într-o parohie bunășoară, bucurându-se de pacea, liniștea și dragostea credincioșilor săi.

Eară la 1/2 de an fu ordinar în preot și celălalt, care în decursul anilor de teologie în fiecare an în interval semestral și-a prelungit feriile cu câte 2—3 luni, iar restul anilor l-a petrecut afară de prelegeri, ca recovalescent în infirmeria seminarială; astfel că tot timpul petrecut în teologie cu dreptul se poate reduce la 2 ani de zile.

Dar ce să vezi? S. S. Părinți dela Gherla îl absolvă fără de orice motiv, pe vrednicul preot dela beneficiul de mai înainte și-l conferă de nou celuilalt; iar pe cel absolut îl mângăie cu un alt beneficiu mult mai slab ca cel avut.

Prin moartea preotului T. Lengyel din Stremț-Săliște din Sălaj, parochia văduvită trebuia — după autonomia bisericei gr. cat. — să servească emolumentele preoțești în anul acesta văduvei preotese și numai după expirarea anului să se confere celui vrednic. Dar ce se întâmplă? Numai decât după astrucarea defunctului parochia se conferă lui I. Iliș, preot în Bocșa rom. din Sălaj; ca, Doamne sfinte, el e ginerele văduvei preotese, iar parochia Bocșa rom. declarată vacantă de iure, pentru *incunjurarea neplăcerilor, rogu-te*, se curentează pe 1 Martie a. c. La această parohie, după cum sunt informat din isvor sigur, au competat la 30 concurenți, preoți bătrâni, tineri, văduvi, bărbați cu familie grea, încărunțiți de griji și de lupte — meritați pe toate terenele printr'un serviciu de 10—20 ani.

Ce se întâmplă însă? În Bocșa rom. se inscenează agitații — durere — puse la cale de preotul Oltean din parochia poacășilor cu ajutorul coadei de topor a învățătorului Pocola din loc și ce să vezi? Nici una nici alta. Conzistorul de Gherla, *re bene gesto*, delatură pe cei loviți de soarte și pe cei meritați, și dăruiește parochia Bocșa rom. preotului-capelan abia de 4 ani, lui S. Barboloviciu, pe care îl instalează fostul preot Iliș în parohie, delăturând și aci pe delegatul natural pe protopopul tractual, arătându-și Conzistorul și în cazul acesta lipsa de respect față de popor și cler.

În mijlocul nedreptăților săvârșite de acest Conzistor, un veteran încărunțit în vrednicile preoțești, făcând și el parte de 10—12 ani din acest Conzistor, scandalizat până dincolo de abuzurile săvârșite în prezența sa, după cum sunt informat din loc sigur, și-a ridicat cuvântul, cerând desușiri amănunțite față de modul conferirii beneficiilor, întrebând că: „ce servește de bază la conferirea beneficiilor? meritele preoțești? anii de serviciu? sau ce altceva? căci de 10—12 ani, de când face parte în acest Conzistor ca membru activ nu s'a putut convinge, și nici nu știe, că în viitor ce procedură are să urmeze; deoarece din întrebările puse mai sus nici una nu se respectează; dar cuvintele lui au rămas *glasul celui ce striga în pustie*.”

Dar nici cu celelalte afaceri administrative nu stăm mai bine.

Fondurile diecesane delapidate mai anii trecuți și astăzi sunt în starea cea mai deplorabilă. Acum se frământă Capitlul diecesan de Gherla, ca pentru ameliorarea sortei nefericitorilor orfani și văduve de preoți precum și pentru penziunarea preoților de *nobis sine nobis* — să înființeze fonduri nouă, iar cele delapidate și reduse din naglignțe și apatie să le augmenteze. Dar multe tracte din diecesă au arătat neîncrederea lor față de aceste încercări și au denegat concursul lor pentru lipsa de garanție a Capitlului, care a dat dovezi palpabile despre administrarea necorectă a fondurilor, admi-

nistrate până aci. Biata congră este espusă la fântă...

Comisiunea de revizune, invitată de Capitlul în anul trecut — nu emisă de cler — pentru revizuirea fondurilor diecesane a constatat imense pierderi și restanțe de interese nefincasate cu miile de coroane, provenite din administrare necorectă, capitalele și interesele periclitare, cari cele mai multe apar și din rațiunile superficial deduse și manuate clerului diecesan spre a le astupa gura?..

Grația înaltă și favorurile pretinesti concred unui protopop câte 2—3 tracte de conducere, ca și cum nu s-ar afla în fiecare tract preot destoinic pentru acel oficiu? Preoții vrednici sunt desconsiderați, despiciți și huiduiți.

Iată numai câteva din celea multe și fără număr, la cari voui mai reveni până când nu se vor expia și cari băntuie și aduc desastre morale și materiale în nefericita diecesă de Gherla.

Oare când se vor ivi odată zorile, oare când va primi preoțimea și poporul din diecesă Gherlei, cadoul ce-l așteaptă, oare când acest cler atât de încercat își va putea valida drepturile sale într-un sinod diecesan?

Clerul și poporul cere dreptatea și trebuie să se știe că: *vox populi, vox Dei!*

G-I.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1910

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amici și sprijinitorii ziarului nostru, cu atât mai vărtos, că din pricina mulțimei restanțelor suferă foarte mult expediția regulată a ziarului. Rugăm din nou cu insistență ca să se reguleze abonamentul restant, almintreia va fi oprită trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA

Bibliografie.

A apărut revista literară și artistică „Luceafărul”, Nr. 8, cu următorul sumar bogat și variat:

C. Sandu-Aldea: Ilie Stogaru. Alice Călugăru: Peisagiu atlantic (poezie). G. Precup: Un congres al profesorilor secundari. Părerile domnilor directori despre acest congres. I. U. Soricu: Cătră Postumus (poezie). T. Murășan: Cântec (poezie). E. Lovinescu: Fantazii și parabole: Izvorul și noul. Maria Cunțan: Ideale (poezie). Poporanismul: O anchetă literară. Răspunsul d-lui Ioan Slavici. G. Bogdan-Duică: Cronică teatrală: „Sirena”, de Z. Bărsan. Victor Eftimiu: Ne vom iubi o primăvară (poezie). A. Cotruș: Cântec (poezie). Cronică: Balul din Arad. Concertul d-rei Cella De'avrancea (Dr. T. B.). Donațiunea Stroescu. Varietăți literare (G. B. D.). Din Sătmar. — Poșta Redacției. — Ilustrațiuni: 7 fotografii de la balul costumat din Arad.

ULTIME ȘTIRI.

Oradea-mare, 19 Aprilie. Candidatul partidului mucei în cercul Marghita (com. Bihor) a fost primit eri cu pietri și ouă clocite în comunele Balc și Suplac. Neputându-și ținea vorba de program în Balc a plecat spre Suplac. Numai cu mare greutate a putut pătrunde în casa comunală, care a fost asediată de alegătorii independiști și bombardată cu pietri. Sergentul de gendarmi Fodor Mihaly, fiind lovit de o piatră, a tras un foc. Doi oameni au fost grav răniți. Candidatul Markos a putut scăpa numai cu anevoie din ghiarele mulțimei infuriate. Conte Khuen informat de cele întâmplate a dat ordin să se

procedă cu cea mai mare energie în contra turburătorilor ordinei.

Paris, 19 Aprilie. Scriitorul Björnson s-a îmbolnăvit din nou. Sunt temeri de o complicațiune.

Viena, 19 Aprilie. Convorbirea îndelungată a lui Roosevelt cu Aehrenthal, apoi a acestuia cu împăratul și în fine audiența lui Roosevelt la împărat, toate acestea stau în legătură una cu alta. Roosevelt, care este preocupat de chestia restrângerei armamentelor, are acum cel mai bun prilej, de oarece el e mai liber în mișcările sale ca om particular. Pare că ideea lui a avut o bună primire la Viena, unde ea a format obiectul principal al întreținerilor lui.

Berlin, 19 Aprilie. Din Reichensachsen se comunică următoarele amănunte cu privire la catastrofa balonului „Delitsch”: Balonul a fost surprins de un uragan. Fiind lovit de trăsnet, gazele din balon au explodat și nacela s-a prăbușit cu o înțeață vertiginosă la pământ.

Catastrofa, care s-a întâmplat noaptea n-a fost observată de nimeni. La ora 1 noaptea un polițist a zărit o flacăra mare pe cer, însă fără a-și putea face o idee asupra originii acestui fenomen. — Un țăran din Reichensachsen, fiind deșteptat din somn de un sgomot puternic, a alergat la fereastră, ca să vadă ce s-a întâmplat. Afară era întunec, astfel că nu se putea vedea nimic. Dimineța la oarele 6, țăranul a eșit în curte și atunci a zărit pe un vișin din grădina vecinului câteva bucăți din învelișul balonului. Lângă vișin a observat două brațe omenești. Nacela balonului intrase adânc în pământ. Lângă nacelă zăceau două cadave, oribil mutilate. La o mică distanță se aflau cadavrele celorlalți doi aeronauți. Căderea a fost atât de violentă, încât și cadavrele intraser în pământ. Țăranul îngrozit de această priveliște oribilă, a anunțat primăria, care a dispus ridicarea cadavrelor. Pe locul dezastrului s-a găsit și carnetul însângerat al conducătorului balonului. Din însemnările conducătorului reese, că balonul s-a ridicat Sâmbătă seara la oarele 6 și 5 minute din Bitterfeld, având pe bord următoarele persoane: Capitanul K. Luft, conducătorul balonului, inginerul Leuchsenring, medicul veterinar Höcker și comerciantul Graupner din München.

Nissa, 19 Aprilie. La meetingul de aviațiune de aici s-a petrecut eri un incident emoționant. Aviatorul englez Robizon care sbura cu un aparat Fahrman s-a ciocnit cu aviatorul rus Echimov. Acesta din urmă a căzut la pământ și aeroplanul lui s-a sfărâmat. Echimov s-a ales numai cu spaima.

Pentru Români din Sibiu. Onoratul public românesc din Sibiu și jur este avizat, că „Gazeta Transilvaniei” se află de vânzare cu numărul în Sibiu la colectura loteriei de clase și vânzare de ziara d-rei *Hermine Frank*, în strada *Cisnădiei*. Prețul unui Nr. 10 fil.

POSTA REDACȚIEI.

O. S. Mercurea. Abonamentul achitat până la 1 Iunie.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Succesorii.

Redactor respons: Ioan Spudera.

Medicul român în Karlsbad
Dr. ENEA NICOLA

dela facultatea din Viena, dă consultațiuni în Karlsbad, „Feigenbaum” vis-à-vis de Mühlbrunn.

LUMINA

instituit de credit și economii societate pe acțiuni Sibiu. FILIALA MUREȘ-OȘORHEIU.

Anunțăm începerea activității institutului de credit și economii »Lumina« — Filiala Mureșosorheiu Strada deak Ferencz Nr. 1 care se ocupă cu toți rami de operațiuni de bancă.

Primesc depuneri spre fonctificare cu 4% — 4 1/2% și cu 5% după mărimea sumei.

Acordă împrumuturi ipotecare cu 7%; asemenea și împrumuturi pe cambii și pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%:

Dă împrumuturi de cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă, precum și împrumuturi de credite personale pe lângă obligațiuni cu caventi.

Sprrijinește ori ce afaceri folositoare, — economice, comerciale și industriale.

809 1-3

„Direcțiunea“

Casă liberă de dașdie cu 1 etaj, grădina frumoasă, aduce venit 7% dela Capital, este de vânzare din mână liberă, cu condiții favorabile. Informații la proprietar Strada Castelului Nr. 51. Nr. 966. (1-4)

Vinuri de deal din viile proprii sunt de vânzare. Vin de masă 32 kr. Vin vechi foarte bun dela 50 kr. litru în sus, la Emanuel Schifnoszka, învățător în Versecz Ungăria de Sud. 968. 1-10

Fabricile unite de Parchete Societate pe acțiuni (Egyesült parketgyárak Részv.-Társas. Budapest V Lipót Körut 23.

Furnizează ori-ce cantitate de parchete de stejar și de fag, așezate sau neașezate, în modele dela cele mai simple până la cele mai bogate, cu prețurile cele mai ieftine. Pentru Ardeal a se adresa la reprezentan-

Inginer A. Hirschfeld. Teutschgasse 2 & 4 Nagyszeben Sibiu.

Dr. Friedrich Filtsch

Operateur diplomat
Specialist de boale de ochi și dinți, ordonează în fiecare zi dela oarele 10-1 și dela 2-4 Strada vămii 13 etagiul I.

Se caută 2 Vanzători

specialiști în bransa manufacturii și a ferării pentru intrare imediată, cari trebuie să cunoască bine limba română și eventual cea germană.

Offertele dimpreună cu certificatele respective sunt a să adresa la:

„URSUL“
societate coop. de consum.
BUȘTENI, ROMÂNIA.

De inchiriat

2 odăi mobilate în Piața-mare, târgul Inului Nr. 30. Informații se pot lua la Administrația ziarului.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișorilor administrației. În cazul publicării unui anouciu mai mult de odată se face scădemân care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“, se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare. Administr. „Gazetei Trans.“

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 8 Aprilie 1910

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valoarea în
		Kor. n.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	24
	Grâu mijlociu	23
	Grâu mai slab	22
	Grâu amestecat	20
	Săcară frumoasă.	14
	Săcară mijlocie.	13
	Orz frumos	15
	Orz mijlociu	9
	Ovăș frumos.	8
	Ovăș mijlociu	7
	Cucuruz	12
	Mălaiu (meiu)	11
	Mazăre.	22
	Lințe	18
	Fasole.	23
	Sămânță de in.	18
	Sămânță de cânepă.	15
	Cartofi.	4
	Măzariche.	—
1 kilă	Carne de vită	1 20
	Carne de porc	1 52
	Carne de berbec.	—
100 kil.	Sau de vită prospăt.	40
	Sau de vită toată	6

BALSAMUL FARMACISTULUI A. TIERRY

Scutit prin lege—Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate boalele organelor de respirație, tuse, de flegmă, răgușală, catar de gâtlej, boale de plămâni, sgarciuri de stomach și alte dureri de stomach, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, ungrășă e etc. Estern la toate dnrerile de gură, durere de dinți rane de arsură, junghiuri, bube special influența etc. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticla de familie specială, pentru călătorie Coroane 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. TIERRY singura veritabilă, de efect surprinzător sigur chiar și la răci vechi, cancer, umflături, răni, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpuri străine, face — adeseori de prisos operații dureroase. 2 doze Cor. 3-60 — Să se adreseze la:

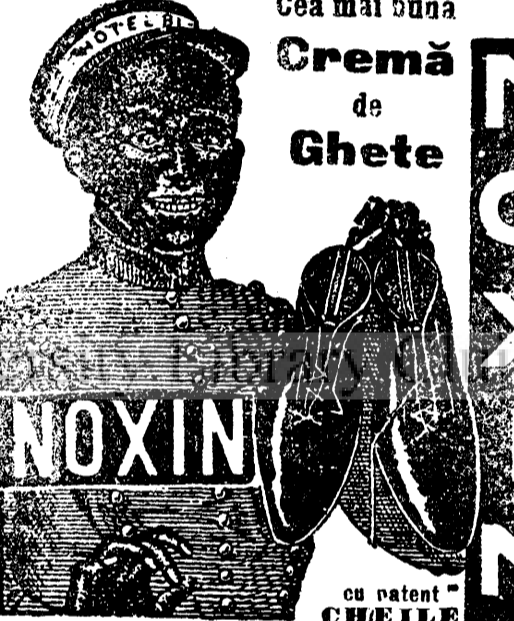
FARMACIA-INGERUL PROTECTOR a lui A. TIERRY în Pregrada lângă Rohitsch.

Au apărut cartea veselă și hazlie alui Noia-Oarđin: „Năzdrăvăniile viteazului Toporâște“

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor, Cometul Hăluia, și alte minunății întâmplare acum, și scrise cu mult haz pe 100 pagini pentru popor. Coperta originală reprezintă pe vestitul opștar în sat la iei, pecând istorisește despre baron Itig și despre — Goliatu lor. etc. etc. Călăuză la alegerile viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșian Brașov, și dela Administrația «Gazetei Transilvane». Vanzătorilor rabatul cuvenit.

NOXIN

Cea mai bună Cremă de Ghetă

Se căpătă în toateprăvăliile maimari The „NOXIN“ Co.

Londra: E. C 57. Chiswell Street
Wiena XVIII.: Willy Weingartner S mpey-Strasse 13. Telefon 22149.

Paris: 125. Rue Montmartre.
Budapesta, VI.: Brüder Hochsinger

Reata ung. de aur 4%	113
Reata de corone ung. 4%	92
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	82
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	93
Bonuri rurale croate-slavone	94
Impr. ung. cu premii	226
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedio	158
Reata de hartie austr. 4 1/2%	94
Reata de argint austr. 4 1/2%	94
Reata de aur austr. 4%	117
Reata de corone austr. 4 1/2%	94
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	81
Losuri din 1860	170
Acții de-ale Băncei ung. de credit	800
Acții de-ale Băncei austr. de credit	600
Acții de-ale Băncei austro-ang.	10
Napoleonori	19
Mărci imperiale germane	177
London vista	290.6

Bancnote rom. Cump.	18 92	Vând.	18
Argint român	18 80		18
Lire turcesci	21 50		21
Scris. fond. Albine 5%	100		21
Banile Rusești	254		254
Napoleonori.	19.06		19
Malbeni	11.30		11
Gărel germane	117 30		117

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov

Târgul Inului nr. 30. Telefon inter. nr. 226.

Biroul Tipografiei în curte et. I. Aici se efeptuesc toate comanda.

STIINȚĂ, ARTĂ ȘI PROGRES

Acest stabiliment este arangiat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzut cu toate mijloacele tehnicei tipariului, astfel încât ne-a flăm în plăcuta poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și celor mai rafinate dorințe. Fără concurență, la nivoul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureșian, prin noua arangiere. Muncitorii experți, puteri de primul rang. De acea ne este posibil a poați urgent și cu acurateță ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, și tot felul de lucrări cât de complicate la noi se efeptuesc prompt, cu febrilă iuteală, gust și frumșețe artistică, Prețuri modarate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comanda.

Toate comanda, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la:

Direcțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.